

ข้อมูลจุดเด่นของ ศพก. ดีเด่น ระดับจังหวัด จังหวัดราชบุรี
ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี

*****

ประวัติเกษตรกรต้นแบบ

ชื่อ-สกุล : นายจันทร์ เรืองเรธา

อายุ : ๖๖ ปี

เกิด : วันที่ ๒๙ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๐๐

ที่อยู่ : ๗๔/๑ หมู่ ๕ ตำบลหนองพันจันทร์

อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี

๑. ประวัติและความเป็นมา

ปัจจุบันนายจันทร์ เรืองเรธา มีพื้นที่ในการทำเกษตร ๔๑ ไร่ ซึ่งจะมีการปลูกข้าวประมาณ ๗ ไร่ ปลูกสับปะรดฝรั่ง มะละกอ มะเขือ ขจร มะม่วง กล้วย ตะไคร้ ไม้ยืนต้น ฯลฯ ประมาณ ๔ ไร่ ขุดบ่อน้ำไว้พักน้ำและเลี้ยงปลา ประมาณ ๑.๕ ไร่ อ้อยคั้นน้ำ ประมาณ ๒.๕ ไร่ ผักหมุนเวียน ประมาณ ๕.๕ ไร่ ไม้โตเร็วประมาณ ๔.๕ ไร่ เป็นที่อยู่อาศัยและเลี้ยงสัตว์ จุดเรียนรู้และแปลงเรียนรู้ ประมาณ ๒ ไร่

พื้นที่รอบๆปลูกไผ่รวก ไม้เศรษฐกิจ ช่วยในการลดแรงลมที่มีกำลังแรง และไม้ยืนต้น รวมทั้งผักสวนครัวต่างๆ เพื่อไว้จำหน่ายและบริโภคในครัวเรือน

สถานที่ตั้ง : บ้านเลขที่ ๗๔/๑ หมู่ที่ ๕ ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี

พิกัด: Latitude ๑๓.๔๓๒๕๗๓ Longitude ๙๙.๔๓๙๐๑๐

หลักสูตรการเรียนรู้ : หลักสูตรหลัก

๑. หลักสูตรการลดต้นทุนการผลิต

- การตรวจวิเคราะห์ดิน และการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน การปรับปรุงบำรุงดิน การป้องกันและกำจัดศัตรูพืช การผลิตปุ๋ยหมัก

๒. หลักสูตรการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต

- การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืช (GAP) การเพิ่มผลผลิตต่อไร่

หลักสูตรบังคับ

๑. การเกษตรตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง

- การเลี้ยงปลาในบ่อพลาสติก การเลี้ยงไก่พื้นเมือง การเพาะเห็ด

๒. การใช้น้ำอย่างรู้คุณค่า

- ระบบการให้น้ำในแปลง

หลักสูตรเสริม

๑. การจัดทำบัญชีฟาร์ม

๒. การบริหารจัดการกลุ่ม/องค์กรเกษตรกร

ฐานการเรียนรู้ :

๑. การปรับปรุงบำรุงดิน เน้นการปรับปรุงบำรุงดินโดยใช้ปุ๋ยพืชสด ได้แก่ ปอเทือง และการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน

๒. การใช้สารชีวภัณฑ์ เน้นการใช้สารชีวภัณฑ์ในการลดต้นทุนการผลิต โดยการใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา

บิวเวอร์เรีย และสมุนไพรไล่แมลง

๓. การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืช (GAP) โดยเน้นการผลิตตามระบบ GAP พืช การใช้สารเคมี

ทางการเกษตรและอันตรายจากการใช้สารเคมี

๔. การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสับปะรด โดยเน้นเกี่ยวกับการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และการเพิ่มผลผลิต ได้แก่ การคัดจุกคัดหน่อ การดูแลรักษา

๕. การเกษตรตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง โดยเน้นเกี่ยวกับการทำการเกษตรแบบเศรษฐกิจพอเพียง และมีความหลากหลาย เช่น การเลี้ยงไก่พื้นเมือง การเลี้ยงปลาในบ่อพลาสติก การเพาะเห็ด

๖. การใช้น้ำหมักชีวภาพ เน้นการให้ความรู้และสาธิตการผลิตปุ๋ยหมัก ปุ๋ยน้ำหมักชีวภาพ ปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ฮอโรโมนไข่ เพื่อลดต้นทุนการผลิต และเพิ่มผลผลิต

แปลงเรียนรู้

การใช้น้ำอย่างรู้คุณค่า เน้นการให้ความรู้เรื่องระบบการให้น้ำ ได้แก่ ระบบสปริงเกอร์ ระบบน้ำหยด และระบบน้ำพุ่ง เพื่อเป็นการเพิ่มผลผลิตต่อไป และลดความเสี่ยงจากผลกระทบในช่วงขาดแคลนน้ำ

๒. ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายของ ศพก

- เกษตรกรต้นแบบประสบผลสำเร็จมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น
- เกษตรกรที่ได้มาเรียนรู้ที่ ศพก. สามารถนำความรู้ไปใช้และประสบผลสำเร็จเกษตรกรนำความรู้เกี่ยวกับการลดต้นทุนโดยการลดการใช้สารเคมีเปลี่ยนมาใช้สารชีวภัณฑ์ เป็นการลดค่าใช้จ่ายสารเคมีที่มีราคาสูง การเพิ่มผลผลิตไม่ว่าจะเป็นการเพิ่มปริมาณ หรือเพิ่มชนิดพืชที่ปลูกให้หลากหลายช่วยให้มีรายได้เพิ่มขึ้น การเพิ่มมูลค่าสินค้าโดยการแปรรูปผลิตภัณฑ์ และยกระดับผลิตภัณฑ์ให้ได้มาตรฐานเป็นการเพิ่มมูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์ มีสมาชิกหลายท่านที่ได้รับรองมาตรฐาน (GAP)
- ศพก.เป็นแหล่งเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ มีการเชื่อมโยงกับศูนย์เครือข่าย ขยายผลไปสู่การท่องเที่ยวเชิงเกษตร

๓. ปัจจัยที่ทำให้ประสบความสำเร็จ

- การทำบัญชีครัวเรือน มีความสำคัญในการประกอบอาชีพการเกษตรเป็นอย่างมาก ทำให้รู้ว่ามีต้นทุน ค่าใช้จ่าย และกำไรเท่าไร และนำข้อมูลมาวางแผนการผลิตในรอบอื่นๆ ได้
- การสนใจ ศึกษาค้นคว้าหาความรู้จากประสบการณ์ และศึกษาดูงาน ถึงแม้ว่าจะเป็นเกษตรกรต้นแบบมีความรู้ และประสบการณ์มากมาย แต่ยังคงจำเป็นต้องค้นคว้าหาความรู้ใหม่ๆ อยู่เสมอ และต้องก้าวทันเทคโนโลยี
- การพึ่งพาตนเอง โดยเริ่มจากครอบครัวตนเองก่อน โดยปลูกพืชผัก เลี้ยงไก่ไข่ เลี้ยงเป็ด เลี้ยงปลา เพื่อเป็นรายได้เสริมให้กับครอบครัว เน้นบริโภคในครัวเรือน ที่เหลือจึงขาย และสามารถเป็นต้นแบบให้กับครอบครัวอื่นๆ ได้
- มีความอดทน และมีความเพียร โดยมีความอดทนและมีความเพียรในการประกอบอาชีพ ซึ่งการประกอบอาชีพเกษตรกรรมถือว่าเป็นอาชีพที่ต้องใช้ความอดทนเป็นอย่างมาก ต้องอดทนกับความยากจน สภาพดินฟ้าอากาศที่เปลี่ยนแปลง ซึ่งก็ไม่ได้มีความย่อท้อ ยังมีความพยายามที่จะดำรงอาชีพการเกษตรไว้ จนเป็นต้นแบบให้กับเกษตรกรรายอื่นๆ ได้เข้ามาศึกษาจนสามารถนำไปปฏิบัติจนเห็นผล

๔. แนวทางการพัฒนา :

- มีการประชุมเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างเกษตรกรด้วยกัน และมีการเยี่ยมแปลงเพื่อหาแนวทางการพัฒนา
- การพัฒนากระบวนการผลิตสับปะรด เพื่อให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพ โดยการลดต้นทุนการผลิต บริหารจัดการระบบน้ำ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต/เพิ่มผลผลิต การใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม
- การเพิ่มมูลค่า และพัฒนาด้านการตลาดสับปะรด โดยส่งเสริมการพัฒนาตราสินค้า ส่งเสริมการรวบรวม การแปรรูป ส่งเสริมการตลาด จุดจำหน่ายในพื้นที่